

ביאור בדרך אפשר

1 וחסידות שלמעלה יש בחינת "כתר עליון" (האור האלוקי שלמעלה מעשר
 2 הספירות שנמשל לכתר שמעל לראש) והוא עניין הרצון העליון (והוא מעל
 3 לספירות שתחילתן במוחין העליונים, כשם שבכוחות הנפש של האדם כוח
 4 הרצון נעלה יותר מכוח השכל) וְכֵתֵר בְּגִימְטְרִיא תר"ך¹⁷, שְׁזָהוּ
 5 הַמְסַפֵּר דְתַרְנִי"ג מְצוֹת
 6 דְאֹרִיתָא מן התורה וז' מְצוֹת
 7 דְרַבְּנָן שתקנו חכמים, שְׁהֵן כל
 8 המצוות יחד תר"ך עֲמוּדֵי אור,
 9 פִּירוּשׁ הטעם לכך שהמצוות נקראו
 10 "עמודי אור" הוא דְרַף-מִשָּׁל כְּמוֹ
 11 שֵׁשׁ עֲמוּדִים בְּבֵית חוּמָה בית
 12 המצא בעיר מוקפת חומה והוא בית
 13 גְּדוֹל, שכדי לתמוך בו יש בו עמודים
 14 נְצֻבִים בְּאֶרֶץ וְרֵאשֵׁם מְחוּבָר
 15 בַּתְּקָרָה, כִּכָּה מִמֶּשׁ הַמְצוֹת
 16 הֵן עַל-דֶּרֶךְ-מִשָּׁל כְּמוֹ
 17 הָעֲמוּדִים נְצֻבִים מלמעלה למטה
 18 מֵרוּם הַמַּעְלוֹת מהדרגה הגבוהה
 19 מאד הוא רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן פְּרוּף-
 20 הוּא שכאמור הוא בחינת "כתר" עַד
 21 הָאֶרֶץ הַלְוֹז הַחוּמְרִית כו'¹⁸
 22 התחתונה ביותר, והחיבור הזה מהכתר
 23 העליון ועד הארץ התחתונה נפעל על
 24 ידי המצוות שמטעם זה נקראות
 25 "עמודי אור" וְלִכְן בגלל שהמצוות
 26 יוצרות חיבור בין ה"כתר" העליון
 27 והמעשה הגשמי התחתון יְכוּלִים
 28 לְהַמְשִׁיף אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ ולגלות
 29 אלוקות אֶפִּילוֹ עַל-יְדֵי עֲשֵׂיהָ
 30 גְּשָׁמִית, ולא רק על ידי עבודה
 31 ורחיבת של אהבת ה' ויראת ה', כאמור
 32 לעיל לגבי הטענה והתפיסה של
 33 הגויים, כִּי "כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ -
 34 עֲשֵׂה", שְׁהוּא עֲנֵן הַמְשַׁכֵּת
 35 רְצוֹן הָעֲלִיּוֹן (חֲפִץ) בְּעֲשֵׂיהָ,
 36 עַל-יְדֵי מְצוֹת מַעֲשִׂוֹת, כי
 37 מאחר שקיים המצוות המעשיות הוא
 38 מילוי רצון ה' הרי בכוחה של הפעולה
 39 המעשית להמשיך ולגלות את הרצון הנעלה ("כתר") וְאֶפִּילוֹ בְּמִטְבַּע
 40 גְּשָׁמִית מְסוּג הַדּוּמָם, שהוא הסוג הנחות ביותר בבריאה הנחלקת
 41 למדבר, חי, צומח ודומם, גם במטבע זו ניתן לעשות פעולה שתגרום המשכת
 42 והתגלות הרצון העליון למטה בעולם הגשמי עַל-יְדֵי-זֶה שְׁנוֹתָנִים
 43 אוֹתָהּ לְצַדִּיקָה.

יהי הוי' אלקינו עמנו

ביאור בדרך אפשר

וְזֶהוּ גַם מֵה שְׁכַתּוֹב אַחֲרֶיךָ¹⁹ בהמשך הפסוקים בתהלים
 עֲצִיבֵיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם, לפי פשוטו הכוונה
 שאליליהם של הגויים, העבודה-זרה שלהם, הם מכסף וזהב ונעשו בידי אדם
 דבר המוכיח שאין בהם שום כוח ושום ערך, והפירוש הפנימי הֵינּוּ שְׂאֵצֶל
 הַגּוֹיִם, הִנֵּה הַתְּשׁוּקָה לְכֶסֶף
 וְזָהָב מְבִיאָה אוֹתָם לְיַדִּי
 עֲצָבוֹת, כי המשתוקק לריבוי כסף
 וזהב ולא מצליח למלא את מבוקשו
 נהייה עצוב שְׁזָהוּ "עֲצִיבֵיהֶם",
 מְלֻשׁוֹן עֲצָבוֹת, וְהֵינּוּ לְפִי
 שְׁחוּשְׁבִים הגויים שֶׁהִסְפֹּס
 וְזָהָב הוּא מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם²⁰,
 ונועד לבני אדם ולכן חסרון בהם גורם
 לעצבות אָבֵל אָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 אֵין לָנוּ עֲצָבוֹת מִכֶּסֶף וְזָהָב,
 ואין אהננו מצטערים מחסרוננו והוא גם
 לא גורם לנו דאגות וטרדות מיותרות
 כִּינּוֹן שְׂאָנוּ יוֹדְעִים שֶׁהִכָּל
 מַהֲשֻׁגָּחְתוּ יִתְבַּרֵךְ, ולא תלוי בידי
 אדם, ואנו יודעים מה התועלת
 האמיתית שאפשר להפיק מכך
 וּבְכֶסֶף וְזָהָב אָנוּ יְכוּלִים
 לְהַמְשִׁיף אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ לְמִטָּה,
 עַל-יְדֵי הַצַּדִּיקָה כאמור שנתנית
 מטבע גשמית לצדקה בעולם הזה
 מביאה גילוי והמשכה של אור אלוקי.
 ועל-פי המבואר לעיל חזור המאמר
 לעניין הקודם, ומבאר פירוש נוסף
 בפסוק "יהי ה' אלוקינו...":
 וְזֶהוּ יְהִי ה' אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ
 כְּאֲשֶׁר הָיָה עִם אַבְרָהָם,
 דְּכֹשֶׁם שְׁהָיָה עִם אַבְרָהָם,
 אברהם אבינו כְּנֹ"ל שְׁגַם הַגּוֹיִם
 למרות תפיסתם המוטעית לגבי גילוי
 והמשכת אלוקות למטה בעולם הזה
 ועל ידי פעולות גשמיות הָיָה מוֹדִים
 שְׂאֵבְרָהֶם הָיָה יְכוּל לְהַשִּׁיג
 וְלְהַמְשִׁיף אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ עַל-
 יְדֵי אֵהָבָה וְיִרְאָה, וכיוון שאברהם אכן המשיך אלוקות בעיקר על ידי
 עבודה ורחינת (שהרי זה היה קודם מתן תורה שאז ניתן הכוח לבני ישראל
 להחדיר אלוקות בתוך הגשמיות), הרי אנו מבקשים אשר כֶּךָ יְהִי גַם
 עִמָּנוּ, לאחר מתן תורה שְׂיִדְעוּ הַגּוֹיִם שְׁגַם אָנוּ יְכוּלִים
 לְהַמְשִׁיף אוֹתוֹ יִתְבַּרֵךְ לְמִטָּה כו'. אָבֵל

(17) ראה ע"ח שער יז (שער ז"א ספ"א. 18) תניא אגה"ק סכ"ט. 19) שם קטו, ד. 20) ראה גם לקו"ד ח"א קע, ב ואילך.